

[Hvidberg.]

teater ikke har bragt stykket til opførelse efter denne lovs udstedelse i løbet af 10 på hinanden følgende år.

Denne tidsfrist kan det kgl. teaters bestyrelse forkorte over for værker, som den ikke agter at lade opføre.“

Hele striden om ophævelsen af 1889-loven står faktisk på forhandlinger om betydningen af denne bestemmelse henholdsvis for det kgl. teater og for privatteatrene. Af repertoiret før 1889 er som beskyttet alene følgende stykker tilbage i dag: „Elverhøj“, „Recensenten og dyret“, „Genboerne“ og „Der var engang —“; til det sidste stykke er der knyttet den særlige omstændighed, at teatret stadig har en forfatterretlig kontrakt om opførelsesretten i København. Hertil kommer så, således som loven hidtil er blevet fortolket, en beskyttet ret inden for en ti års periode til alle stykker, der opføres på det kgl. teater uden tidligere at have været opført på statsscenen.

Det kgl. teaters holdning i denne sag er kommet til at stå temmelig uforståelig, endog besynderlig i de flestes øjne, hvad man også kunne få indtryk af gennem den socialdemokratiske ordførers indlæg før. Der kan måske derfor være grund til lige at sige et par ord om baggrunden for det kgl. teaters holdning i denne sag. Hovedforskellen mellem privatteatrenes arbejdsvilkår og det kgl. teaters er jo den, at når et privatteater sætter en forestilling op, så vil teatret fortløbende spille denne forestilling helt ud, jo længere tid jo bedre, uden afbrydelse. Forestillingen tages normalt først af plakaten, når den ikke længere øver tiltrækningskraft på publikum. At den undertiden af rent tilfældigt indtrædende grunde tages tidligere af plakaten, er en anden sag. Privatteatrene vil derfor — bortset fra en kortere periode, efter at forestillingen er taget af plakaten — ikke have nogen beskyttelse behov for deres repertoire. Ganske anderledes stiller sagen sig for det kgl. teater. Efter det kgl. teaters på teaterloven af 1935 og på teatrets gamle tradition opbyggede repertoireplan, og når hensyn tages til teatrets abonnementsordning, er det kgl. teater forhindret i inden for den enkelte sæson at opføre et stykke mere end gennemsnitlig 30 gange. Efter at det kgl. teater i en sæson har spillet et stykke

30 gange, vil det normalt kun være muligt i den umiddelbart følgende sæson at spille det på de abonnementsfri dage, altså lørdag og søndag. En forestilling, der endnu ikke er spillet ud, kan derfor komme til at ligge flere sæsoner, før teatret igen ser sig i stand til at sætte den op, selv om den måske var en succes. Det er det, der har bevirket, at det kgl. teater ligesom har trængt til en beskyttelse i denne henseende.

Det kgl. teater har ifølge teaterloven og som følge af sine traditioner forpligtelser, og det kgl. teater har ganske enestående vanskelige arbejdsvilkår. Jeg tænker her på den nævnte abonnementsordning og overhovedet på dette, at teatret har 3 kunstarter på 1 eller 1½ scene, og på dets forpligtelse til provinstantourer med 50 forestillinger.

Nu har man altså fundet en vej frem, nu er teatrets ledelse kommet til det resultat, at det kan nøjes med en beskyttelse som den, der er foreslået i det foreliggende lovforslag, og det må man virkelig sige er glædeligt. Skulle teatret måtte opgave noget eller resignere, ja, så må det gøre det; ulykkerne bliver næppe store for teatret. Det gælder om, som det også er sagt tydeligt i ministerens fremsættelse, at teatrene er frit stillet i deres repertoirevalg. 1889-loven føles efterhånden som urimelig og uretfærdig mod de andre teatre, og jeg må sige, at det er en lettelse, at den nu bortfalder.

Aage Fogh: Efter den grundige gennemgang, de foregående talere har foretaget af lovforslaget, kan der vist kun være grund for mig til at sige, at vi er klar til at vedtage det, som det foreligger. Vi er glade for, at det er lykkedes teatrene indbyrdes at komme til denne overenskomst, og vi vil gerne besegle den fred, der her er sluttet. Vi håber, at ordningen fremtidig må medvirke til et bedre samarbejde mellem privatteatrene og det kgl. teater.

Aksel Larsen: Jeg tiltræder anbefalingerne og de mange kønne ord, der har ledsaget dem.

Alfred Jørgensen: Da dette lovforslag blev anmeldt i folketinget, glædede jeg mig til at få lejlighed til fra denne talerstol at takke den mand, som er min høje foresatte